

තක්ක ජාතකය

තවද එක්සමයෙකිනි කරුණාවට පිහිටුවූ සර්වඥයන් වහන්සේ ජේතවනාරාමයෙහි වැඩවසනසේක් ශාසනයෙහි උකට්ඨි නික්ෂ්වකභූ අරභයා මේ ජාතකය වදාළසේක. සර්වඥයන් වහන්සේ ඒ මහණහට වනාහී වදාරණසේක් මහණතෝ උකට්ඨිවූයෙහි සැබෑද කිමිදැයි විචාරා වදාරා ස්වාමීන් වහන්ස සැබෑවයි දන්වූකල්හි ස්ත්‍රීහු නම් කළ උපකාර නොදන්නාහුය, මිත්‍රදෝහියා, කවර කාරණයකින් ඔවුන් නිසා උකට්ඨිවූයෙහිදැයි වදාරා ඉකුත්වත් දක්වා වදාළසේක.

යටගියදවස බරණැස් නුවර බ්‍රහම්මදත්ත නම් රජ්ජුරුකෙණෙකුන් රාජ්‍ය කරණ කල්හි අප මහාබෝසතානන් වහන්සේ සෘෂ්ටිජාවෙන් පැවිදිව ගංගාතීරයෙහෙකිනි අසපුවක්කොටගෙන අෂ්ටසමාපත්තීන්ද පංචාහිඤ්චන්ද උපදවා ධ්‍යාන ක්‍රීඩාසැපයෙන් යුක්තව වාසයකරණසේක. එක්සමයෙහි බරණැස් සිටාණන්ගේ දුව දුෂ්ට කුමාරිකාවක් ඇත්තිය මී තොමෝ වණ්ඩය පරුෂය දැසිදස් කම්කරුවන්ට අක්‍රොශ කරන්නිය. ප්‍රහාර දෙන්නිය. ඉක්බිත්තෙන් එක්දවසක් ඒ කුමාරිකාව කැඳවාගෙන ගංගාවෙහි දිය කෙළුම් හයි කියා ගියාහුය. ඔහුන් ජල ක්‍රීඩා කරද්දීම සවස්වූයේය. වර්ෂාව පටන්ගත්තේය. මනුෂ්‍යයෝ වර්ෂාව දැක ඔබ්බොබ සීඝ්‍රව දිව ගියාහුය. සිටුවුවගේ දැසි දස් කම්කරුවෝ අද අප විසින් මේ කුමාරිකාවගේ පිටි දැකිනට වටනේයයි සිතා ඒ කුමාරිකාව ජලභ්‍යන්තරයෙහිම දමා ගොඩ නැංගාහුය. වර්ෂාව වර්ෂනය කලේය. සුර්යාද හස්තන්ගත වූයේය. අන්ධකාරවූයේය. ඔව්හු ඒ කුමාරිකාවගෙන් වෙන්ව ගොටගොස් කුමාරිකාව කොයිදැයි කීකල්හි ගංගාවෙන් පරිලමුව ගොඩ නැංගාය. ඉක්බිත්තෙන් ඒ කුමාරිකාව කොතැන්හි ගිය බවක් නොදනුමිහයි කීවාහුය. නැයෝද පරීක්ෂාකොට නොදැක්කාහුය. මහත් වූ බැගුපත් ශබ්දයෙන් හඬන්නාවූ ඒ කුමාරිකාතෝම ජලශ්‍රෙතයෙන් ගෙණයනු ලබන්නී මධ්‍යම රාත්‍රියෙහි බෝධිසත්වයන්ගේ පන්සල සමීපයට පැමිණියාය. අප මහාබෝසතානන් වහන්සේ ඒ ස්ත්‍රීයගේ ශබ්දය අසා මාගමකගේ ශබ්දයක් වන්නේය. මැට පිහිට ආරක්ෂාවක් කරන්නෙමි සිතා තන සුලක්ගෙණ ගත්තෙරට ගොස් ඒ ස්ත්‍රීය දැක තෝ භව නොගනුව තෝ භය නොගනුවයි කියා අස්වසා හස්තිබල දරන්නාවූ කාය ශක්තියක් ඇති බෝසතානන් වහන්සේ ගඟින් පිණමින් ගොස් ඒ ස්ත්‍රීය ඔසවාගෙන අසපුවට ගෙණගොස් ගිනි දල්වා දුන්නේය. සීත පහවූ කල්හි මිහිරිවූ එලාඑලයෙන් එලවූසේක. ඒ එලාඑල අනුභව කොට සිටියාවූ ඒ ස්ත්‍රීය අතින් කොතැන්හි වාසය කරන්නීද කෙසේ ගංගාවෙහි හුණුවාහුදැයි විචාළ සේක. ඒ ස්ත්‍රීතොමෝ ඒ ප්‍රවෘත්තියවූ පරිද්දෙන් දන්වූවාය. ඉක්බිත්තෙන් බෝධිසත්වයන් වහන්සේ ඒ ස්ත්‍රීයට මෙතැන්හි වාසය කරවයි කියා පන්සලෙහි වාසය කරවා දෙකුන් දවසක් බෝධිසත්වයන් වහන්සේ අභ්‍යවකාශයෙහි වාසය කොට දන් තෙපියවයි වදාළසේක. ඒ ස්ත්‍රීතොම සිතන්නී මේ තපස්වීන් වහන්සේ ශීලභේදයට පමුණුවාගෙණ යන්නෙමි සිතා නොයෙන්නිය, ඉක්බිත්තෙන් කල් යත් යත් ස්ත්‍රී ගුත්තය ස්ත්‍රී ලීලාව දක්වා බෝධිසත්වයන් වහන්සේගේ ශීලභේදකරවා ධ්‍යානය අන්තර්ධ්‍යාන කළාය. අප මහාබෝසතානන් වහන්සේ ඒ ස්ත්‍රීය කැඳවාගෙණ ආරණයෙහිම වාසය කළසේක. ඉක්බිත්තෙන් ඒ ස්ත්‍රී තොම අප මහාබෝසතානන් වහන්සේට කියන්නී ස්වාමීන්වහන්ස අපට ආරණ්‍යවාසයෙන් කාරිය කිමිද මනුෂ්‍ය පර්යට යම්හයි කීවාය. බෝධිසත්වයන් වහන්සේ ඒ ස්ත්‍රීය කැඳවාගෙණ එක් පසල්ගමකට ගොස් මෝරුබැල මෙහෙයක් ලබා ජීවිකාව කොට ඒ ස්ත්‍රීය රක්ෂාකරණ සේක. අප මහා බෝසතානන් වහන්සේ මොරු විකුණා ජීවත්වන හෙයින් තකුපණ්ඩිතයෝයයි කියා නමක් කළාය. එසේවාසයකරන්නාවූ අප මහ බෝසතානන් වහන්සේට ඒ ගම් වැස්සෝ වැටුප් දී අපට කටයුතු නොකොට යුතු කියමින් මෙහි වාසය කරවයි කියා ගම් දොරෙහි කුටියෙක වාසය කර වයි කියා ගම් දොරෙහි කුටියෙක වාසය කර වූවාහුය. එසමයෙහි චෝරයෝ පර්වතයෙන් බැස පසල්දනවීව පහරන්නාහුය. ඒ සොරහු එක්දවසක් ඒ ගම් පැහැර ගම් වැස්සන්ලවා බඩුපොදි ඔසවාගෙණ යන්නාහු ඒ සිටු දුවද අල්වාගෙණ තමන් වසන තෙතට ගොස් සෙසුජනයා හා හැරියාහුය. සොරදෙටු වනාහී සිටු දියනියගේ රූපයෙහි ඇලී ඔවුන් තමහට භාර්යාව කොට ගත්තේය. බෝධිසත්වයන් වහන්සේ මෙතමී ස්ත්‍රීය කොයිදැයි විචාළසේක, සොර දෙටුවා විසින් අල්වාගෙණ ගොස් තමාට භාර්යාව කරණ ලද්දී අසාත් ඒ ස්ත්‍රීතොම මාගෙන් වෙන්ව නොවසන්නිය. දිව අවුත් මා සමීපයට එන්නියයි සිතා ඇගේ ඊම බලමින් ගමිහි වාසය කළසේක. සිටු දුද සිතන්නේ මෙතැන්හි සැපසේ වසන්නෙමි කලෙක මා තකුපණ්ඩිතයන් වහන්සේ කිසි දෙයක් නිසා අවුත් මෙයින් කැඳවාගෙණ වඩනාසේක. එසේ කල්හි මම මේ සැපයෙන් පිරියෙන්නෙමි එසේහෙයින් මම ඕහට ප්‍රියකෙණෙකුමෙන් තකුපණ්ඩිතයන් කැඳවාගෙන්වා නැසුවූයේවීන්තමී ඉතායෙහැකැයි සිතුවාය. ඒ ස්ත්‍රීතොම එක් මනුෂ්‍යයෙකු කැඳවා මම මෙතන දුකින් ජීවත් වන්නෙමි තකුපණ්ඩිතයන් වහන්සේ අවුත් මා ගෙණයනසේක්වයි කියා හස්තක් යවුවාය. අප මහාබෝසතානන් වහන්සේ ඒ හස්ත අසා අදහා එතැන්හි ගොස් ගම්දොර සිට අස්තක් යවූසේක. ඒ ස්ත්‍රීතොම ගෙන් නික්ම අවුත් උන්වහන්සේ දැක ස්වාමීන් වහන්ස ඉදින් අප දෙදෙනා දන් ගියමෝනම් සොර දෙටු තෙම එහුබැඳ එලවා අපි දෙදෙනාම තසන්නේය. රාත්‍රීභාගයෙහි යම්හයි කියා තකුපණ්ඩිතයානන් වහන්සේ කැඳවාගෙන අවුත් ආහාර අනුභව කරවා කොටුයෙහි හිඳුවා සවස්වෙලෙහි සොරදෙටුවා අවුත් සුරාපානය කොට මත්වූ කල්හි ස්වාමීපුරුෂය ඉදින් මේ වෙලාවෙහි තොපගේ සතුරා දුටුයේ වීනම් ඕහට කවරක් කරන්නෙහිදැයි කීවාය. එතෙම මෙතමී මෙතමී දෙයක් කරන්නෙමි කීයේය. කිමෙක්ද ඒ තෙම දුරස්ථානයෙහි නොවේදැයි කීයේය. ඔහු කොටුයෙහි උන්නේයයි කීවාය. ඒ වෙලෙහි සොරදෙටු තෙම හුලක් ගෙණ එතැන්හි ගොස් අප මහාබෝසතානන් වහන්සේ දැක අල්වා ගෙණ ගේ මැද හෙළා වැලමිටි ආදියෙන් අහිප්‍රාය වූ පරිද්දෙන් තැළූයේය. අප මහා බෝසතානන් වහන්සේ තැළුන් ලබන සේක් අන් කිසිවක් නොකියා කොටනා අකතඥඤුව පිසුනාමිත්ත දුබ්චිකා යි කියා මෙපමණක් වදාරණ සේක. සොරදෙටුතෙතම උන්වහන්සේට තළා පිටිතොලභයා බැඳ සයනය කරවා

සවස් වේලෙහි ආහාරය අනුභව කොට සයනය කොට පිබිදුනේ රාමද සුන් කල්හි නැවතත් තලන්ට පටන්ගත්තේය. බෝධිසත්වයන් වහන්සේ එම කෝධනා අකතඤ්ඤාව යනාදී පද සතර වදාළසේක. සොරදෙටුතෙම සිතන්නේ මේ පුරුෂතෙම මෙසේ තළනුලබන්නේද අන්කිසිවක් නොකියා මේ සතර පද යම කියන්නේය. මොහු අතින් විවාරන්නෙමි සිතා ඒ ස්ත්‍රිය නිදිවන් බව දැන තකුපණ්ඩිතයන් අතින් විවාවේය. පින්වත් පුරුෂය තෙපි මෙසේ තාඛනය ලබන්නේද කවර කාරණයකින් මේ සතර පදයම කියවීදැයි විවාවේය.

ඉක්බිත්තෙන් තකුපණ්ඩිතයන් වහන්සේ එසේ චීනමී අසවයි කියා ඒ කාරණය ආදියෙහි පටන් වදාළසේක. මම පෙර වනාන්තරයෙහි වාසය කරන්නාවූ එක් තපස්වියෙකව ධ්‍යානලාභියෙක් වූයෙමි. මේ මම මේ ස්ත්‍රිය ගංගාවෙහි ජලශ්‍රෝතසින් ගෙනයනවා දක ගොඩනගා ප්‍රතිජග්ගනය කෙළෙමි. එසේ ප්‍රතිජග්ගනය කළාවූ මා මේ ස්ත්‍රී පොළඹා ධ්‍යානයෙන් පිරිහෙව්වාය. ඒ මම ආරණ්‍යය හැර මේ ස්ත්‍රිය පෝෂ්‍ය කෙරෙමින් පසල්ගමෙක වාසය කෙළෙමි. ඉක්බිත්තෙන් මේ ස්ත්‍රිය සොරුන් විසින් මෙතැන්හි ගෙන එන ලද්දී මම දුකින් වාසය කරන්නෙමි, අවුත් මා කැඳවාගෙන යවයි කියා මට හසුන් යවා දුන් තොපගේ අතට පැමිණුවුවාය. මේ කාරණයෙන් මම මෙසේ කීවෙමි වදාළසේක. වොරතෙම සිතනුයේ යම් බඳු වූ මේ ස්ත්‍රීතොම මෙබඳු ගුණයෙන් යුක්තව උපකාර කළාවුත් කෙරෙහි මෙසේ විපිළිපත්බවට පැමිණියාය. මෝතොම මට කවර නම් උපද්‍රවයක් නොකරන්නීද මෝතොමෝ හැරිය යුතුයයි කියා සිතුවේය. සොරදෙටුතෙම තකුපණ්ඩිතයන් අස්වසා ඒ ස්ත්‍රිය ප්‍රබෝධකරවා කඩුව ගෙන නික්ම මේ පුරුෂයා ගම්දොරහිදී සාතනය කරන්නෙමි කියා ඒ ස්ත්‍රිය හා සමග ගමින් පිටතට ගොස් මෙහුගේ අත අල්වාගනුවයි කියා බෝධිසත්වයන් වහන්සේ අල්වා ග්‍රහණය කරවා කඩුවගෙන තකුපණ්ඩිතයන්ට ප්‍රහාර දෙන්නාක් මෙන්ම ඒ ස්ත්‍රිය දෙකඩක් කොට සිඳ දමා ශිර්ෂසසනය කොට තකුපණ්ඩිතයන් කීප දවසක් ප්‍රණීතාහාරයෙන් සන්තර්පණය කරවා දුන් කොතැන්හි වඩනාසේක්දැයි කීයේය. තර්කපණ්ඩිතයන් වහන්සේ ගිහිගෙන් මට ප්‍රයෝජනයක් නැත සෘෂිප්‍රවජ්‍යාවෙන් පැවිදිව ඒ ආරණ්‍යයෙහිම වසන්නෙමි කීසේක. එසේ චීනමී මමත් පැවිදි වන්නෙමි කියා දෙදෙනම පැවිදිව ආරණ්‍ය ප්‍රදේශයට ගොස් පවඤ්ඤාඥා අෂ්ටසමාපත්ති උපදවා ජීවිතාවසානයෙහි බුන්මලෝකයෙහි උපන්නාහුය. ශාස්තෘ වූ බුදු රජානන් වහන්සේ වහන්සේ මේ අතීත වර්තමාන කථාවස්තු දෙක වදාරා පූර්වාපර සන්ධි ගළපා වදාළසේක. මහණ මේ ස්ත්‍රීහු නම් ක්‍රොධියහ, උපන් ක්‍රොධ වලකාගන්නට නොපොහොසත්ය. කෘතඥයෝද නොවෙති, කරණ ලද ඉතා මහත් උපකාරයකුදු නොදනිති, ප්‍රියසුන්‍යකථා කෙරෙති, මිත්‍රයන් බිඳුවන්ට සුදුසු කථා කිරීම ස්වභාවකොට ඇත්තාහ. එසේහෙයින් මෙමුනු විරතිසංඛ්‍යාත බුන්ම වරියාවෙහි හැසිරෙව, එසේ හැසිරෙන්නාවූ තොපි ධ්‍යාන සැපය මාර්ග සැපය එල සැපය යන ත්‍රිවිධ සැපයෙන් නොපිරිහෙන්නාහුයයි වදාරා ශාස්තෘ වූ බුදු රජානන් වහන්සේ මේ දම්දෙසුම ගෙනහැර දක්වා වදාරා චතුසත්‍යය ප්‍රකාශ කොට වදාළසේක. චතුස්සත්‍යය දේශනාවගේ අවසානයෙහි උකට්ඨි වූ මහණ තෙම සෝවාන් එලයෙහි පිහිටියේය. ශාස්තෘ වූ බුදුරජානන් වහන්සේ මේ තර්ක ජාතකය නිමවා වදාළසේක.

එසමයෙහි සොරදෙටුතෙම දුන් ආනන්ද ස්ථවරවූසේක. තර්ක පණ්ඩිතව උපන්නෙමි වනාහී කිලෝගුරු සමායක් සම්බුදු රජවූ මම්ම වේදැයි තමන් වහන්සේ දක්වා වදාළසේක.